

Program vår & sommar-2025

Naturskyddsföreningen
Lerum

Häng med på nya gruppaktiviteter!
Här är alla med tid och plats

Kontaktpersoner

Sjöar & Vattendrag	Stefan Larsson	0727-00 59 64
Fåglar	Hasse Österman	0702-91 81 71
Handla miljövänligt	Catharina Pettersson	0705-97 26 37
Botanik	Lena Jernehov	0705-60 77 90
Insekter	Håkan Jernehov	0706-77 14 90
Skog, fladdermöss & amfibier	Tommy Aronsson	0705-80 88 18
Stensjön	Hans Arne Olausson	0732-16 29 17
Hemsidan	Vakant	
Natursnokarna	Erika Tyrberg	0730-30 12 03
Kommunikatör	Anette Hejnesson Hultén	0709-57 70 74
Programredaktör	Håkan Jernehov	0706-77 14 90
Facebookadministratör	Ingrid Grange	0761-19 22 86

Styrelseledamöter

Catharina Pettersson (ordf)	0705-97 26 37
Stefan Larsson (v.ordf)	0727-00 59 64
Bo Nilsson (sekr & kontaktperson)	0705-31 46 35
Lars Hultén (kassör)	0702-54 20 60
Lars-Erik Karlsson	0722-28 53 21
Anette Hejnesson Hultén	0709-57 70 74
Håkan Jernehov	0706-77 14 90
Ingrid Grange	0761-19 22 86
Lena Jernehov	0705-60 77 90
Mikael Sundström	0705-70 71 77
Tommy Aronsson	0705-80 88 18
Erika Tyrberg	0730-30 12 03
Kjell Hansson	0705-28 19 04

Valberedning

Moa Björnerås	0722-04 08 28
Eva Welling Örtlund	0761-46 66 84
Per Håkansson	0705-89 59 52

Revisorer

Robert Liljeberg	0734-39 49 40
Anders Pihlsgård	0706-03 87 80
Per Arne Pellén	0733-80 23 71

Vårt bankgironummer:
252-1102

Swish:
123-201 37 87

Mail:
lerum@naturskyddsforeningen.se

Snabböversikt av aktiviteter

Ändringar i programmet kan ske. Se aktuell information på vår hemsida & facebook.

FEBRUARI

Sön 16 feb. Natursnokarna - Uppdragssnokning

Sön 23 feb. Att känna igen träd och buskar på vintern

MARS

Tor 6 mars. Öppet Hus Fågelgruppen

Mån 10 mars. Årsmöte i Stenkulan

Tis 11 mars. Förläng livet på dina kläder

Lör 15 mars. Landskapsvård vid Stensjön

Lör 22 mars. Earth Hour 2025

Sön 23 mars. Vattendragsvandring i Tollered på Världsvattenhelgen (ca 5.5 km)

Sön 23 mars. Natursnokarna - Skogen och träden i den!

Lör 29 mars. Landskapsvård vid Stensjön

APRIL

Sön 6 april. Säveåpromenad med Hasse

Sön 27 april. Vårfågelvandring i Sjövik

Sön 27 april. Natursnokarna - Håva i Säveån

MAJ

Lör 3 maj. Vandring vid Norsesund Solveden Mjörn (ca 5 km)

Sön 11 maj. Fågelskådningens dag

Lör 24 maj. Biologiska Mångfaldens Dag på Bagges torg

Ons 28 maj. Botanikvandring i Gråbo grusgrop

Fre 30 maj. Cykeltur med nattsångare

JUNI

Sön 1 juni. Botanikvandring vid Antens kapell

Tor 5 juni. Botanikvandring vid Säveån

Tor 5 juni. Naturnatta med nattskärror

Tor 12 juni. Botanikvandring

Lör 14 juni. Trollsländor

Sön 15 juni. Vilda blommornas dag

Sön 29 juni. Sillviks naturreservat - heldagsutflykt

AUGUSTI

Sön 3 aug. Trollsländor

Sön 10 aug. Ängens dag vid Skallsjö hembygdsgård

SEPTEMBER

Lör 6 sept. Fladdermusvandring

Sön 21 sept. Sträckfågelräkning

Ordföranden har ordet:

Nu har vi en ny djurhållare som vill hålla får vid Stensjön! Vår efterlysning i höstens medlemsblad gav resultat. Fåren ska hjälpa oss att hålla landskapet öppet, det behöver betas kontinuerligt. Medlemmar och andra intresserade personer har genom åren gjort en god insats för att sköta området, men fårbete är ändå oerhört nödvändigt. Det går inte att hålla landskapet öppet utan hjälp av betande djur! För ett par år sedan etablerades ett vargrevir i Töllsjö, inte mer än 15 km från Stensjön. Ett rovdjursavvisande stängsel behöver därför vara på plats innan fåren släpps ut i vår. Svenska Rovdjursföreningen har volontärer som hjälper oss sätta upp stängslet så att det blir rovdjurssäkert. För material till staketet ger Länsstyrelsen bidrag.

För ett par år sedan kom idén upp om att det borde finnas ett fågeltorn i Hjällsnäsviken. Och nu är det på gång att förverkligas. En större del av fågeltornet har byggts på annan plats och sedan monterats ned och packats i moduler. När vattennivån i Mjörn är tillräckligt låg kommer tornet att resas på avsedd plats och färdigställas. Vår förhoppning är att fågeltornet kan invigas i maj. Lokaliseringen av fågeltornet till Hjällsnäsviken tycks vara perfekt; genom åren har ca 225 olika fågelarter setts i området.

Många av våra programpunkter återkommer år efter år men utvecklas tillsammans med deltagarna. Det mesta i naturen hänger ihop, allt är beroende av vart annat. Så ofta diskuterar vi mycket mer än vad som sagts i programmet. Kom med du också, lär dig mer om naturen och bidra med din kunskap. Ta gärna med dig några vänner, man behöver inte vara medlem för att delta.

Catharina Pettersson

Foto: Lena Jernehov

LNFs Verksamhetsberättelse 2024

– en sammanfattning

En komplett verksamhetsberättelse finns på hemsidan,
<https://lerum.naturskyddsforeningen.se/>

Verksamheten 2024 inom LNF har omfattat många aktiviteter. Vi har kunnat erbjuda ett varierat program för medlemmarna. Styrelsen har varit engagerad i projekt som Utställning i Dergårdsgalleriet om biologisk mångfald, byggnation av fågeltorn och fortsatt fårskötsel vid Stensjön. Ett stort antal skrivelser har lämnats och flera insändare publicerats.

Styrelsen återvaldes den 11 mars 2024. Ledamöterna och kontaktpersoner för våra arbetsgrupper är förtecknade på sidan 2. Styrelsen höll 11 protokollförda sammanträden under 2024. Vid årsskiftet 2024/2025 var antalet medlemmar 1583 enligt riksföreningens medlemsregister.

Biologisk mångfald

En Tidsresa i biologisk mångfald kallade vi en utställning som vi byggde och monterade upp på Dergårdsgalleriet i Lerum. 1600 besökare dök upp tittade på utställningen och de fem olika föreläsningarna som ingick i utställningen besöktes av 300 personer.

Lördag den 25 maj uppmärksammade LNF den internationella dagen för biologisk mångfald samt EU-valet på Bagges torg i Lerum. Det var en trevlig dag fylld av många nya möten och intressanta diskussioner, bland annat om hur man kan skapa en trädgård som myllrar av liv och gynnar den biologiska mångfalden. Arrangemanget genomfördes i samarbete med Flodas trädgårdsvänner samt Studieförbundet.

LNF medverkade med två föredrag om biologisk mångfald på Bokmässan i september.

Information.

Extern information sker kontinuerligt via LNF:s hemsida och Facebook. Kortfattad intern information om LNF:s verksamhet har skickats med e-post till intresserade medlemmar vid några tillfällen.

Program och programverksamhet

Plan- och miljöfrågor

Under året har LNF sänt knappt 10 skrivelser med synpunkter i natur-, miljö- och planärenden, se <https://lerum.naturskyddsforeningen.se/vi-tycker/>. LNF har bland annat yttrat sig över detaljplaner för bostäder i Stora Bråta samt i Annekärr (Björboholm). Ett yttrande lämnades till Svenska Kraftnät avseende dragning av kraftledningar genom Gråbo.

Handla miljövänligt

För att visa hur man kan ta tillvara de kläder vi redan har anordnade LNF tillsammans med Lerums Skaparverkstad workshops i Dergårdsfoajén i mars och oktober.

Landskap

Sedan 1960-talet har LNF arbetat för att bibehålla de blomsterrika ängarna ner mot Stensjön. I höstprogrammet 2024 sökte vi och fick tag i en ny djurhållare för att få vår mark vid Stensjön betad med får. År 2023 etablerades ett vargrevir i Töllsjö, så nära som 1,5 mil från Stensjön. Vi kommer att få hjälp av Svenska Rodjursföreningens volontärer att sätta upp ett RAS, rovdjursavvisande stängsel runt området för att förhindra att varg kommer in. På grund av förändringar i djurhållningen har ett nytt avtal med Lerums kommun angående skötseln av området arbetats fram.

Skog

Skogsgruppen har under året bestått av 8 aktiva medlemmar. Fokus har varit bevakning av inkomna avverkningsanmälningar inom Lerums kommun och att värdera deras påverkan på biologisk mångfald. Totalt har 41 avverkningsanmälningar kommit in under året med en total areal av 133,38 ha. En normal avverkning inom Lerums kommun är på ca 3,25 ha.

Under året har även arbetet med att hitta lämplig skog för reservatsbildning fortsatt, utan att denna målsättning har lyckats. I september visade vi filmen Sjumilaskogen i Dergårdsteatern.

Botanik

Botanikgruppen har genomfört sju vandringar inklusive en heldagsexkursion som gick till Remmene skjutfält. Där tittade vi bland annat på klockgentiana, alkonblåvinge och cypresslumner. De övriga aktiviteterna hölls inom kommunen. Vi var till exempel i Gråbo grusgrop och vi tittade närmare på floran vid Stensjön. För andra

året i rad lärde vi oss mer om hur man kan känna igen träd på vintern. En uppskattad tur i februari när det inte finns så mycket blommor att studera.

Fåglar

Under 2024 har LNF fortsatt sitt arbete med att uppföra ett fågeltorn i Hjällsnäsvikens sydvästra del. När vattennivån i Mjörn är tillräckligt låg så kommer tornet att resas på avsedd plats och färdigställas. Sponsringsarbete för bidrag till tornet har inletts, och flera sponsorer har bidragit med finansiella medel eller med material till tornet.

Kontakt med Länsstyrelsen pågår för upprättande av fågelskyddsområde i Mjörn. Bland gruppens aktiviteter kan nämnas deltagande i den årliga nationella sjöfågelräkningen, där vi räknade fåglar i sjösystemet från Mjörn till Aspen för 56:e året. Vi har deltagit i "projekt Lom" där storlom har inventerats i Uспен, Tvärsjön, Sturven och Stora Stamsjön.

Sjöar och vattendrag

LNF har under 2024 varit aktiv i flera ärenden rörande kommunens vattendrag med omgivning. Bl. a. har vi medverkat till att fiskräknare fortfarande finns vid Aspens utlopp och Hedefors vilka dokumenterar fiskvandringen sedan länsstyrelsens arbete med detta tyvärr upphörde. LNF har även mycket aktivt medverkat med både idé, arbete och lite sponsring till att en fiskväg äntligen öppnades vid Floda kraftverk i oktober 2024.

Även i biflödet Alebäcken har LNF aktivt genom möten och skrivelser försökt få kommunen att säkerställa tillräckliga flöden i det fiskrika biflödet till Aspen som under försommaren 2023 helt torkade ut! Alebäckens långa kulvert under Stambanan renoverades under sommaren 2024 och LNF bevakade då att inga onödiga miljöskador uppstod.

Amfibier

LNF har under 2024 fortsatt arbetet med att förbättra förutsättningarna för den biologiska mångfald som finns i Gråbo grusgrop. Bland annat så har fortsatt röjningsarbete genomförts kring dammarna för att förbättra villkoren för salamandrar och övriga groddjur.

Insekter

Två mulmholkar har tillverkats i samarbete med Daglig Verksamhet. Holkarna kommer att placeras ut under våren 2025.

Två exkursioner var planerade. En fick ställas in på grund av vädret. En tur blev det i alla fall i Gråbo och vi fick se trollsländor, nattflyn, spindlar, fåglar och växter. Bland annat mindre kustflickslända som är en liten raritet i kommunen.

Fladdermöss

Fladdermusgruppen besökte i början av september området kring Håvared strax NV om Nääs. Fladdermusexperten Bengt Edqvist guidade oss och berättade om fladdermössens liv och livsvillkor. Totalt deltog 16 personer i denna årliga fladdermusspaning.

Natursnokarna

Natursnokarna har träffats 5 gånger under 2024. Vi har lärt oss om skog och träd, vilka som bor i träden och vi har håvat i Sävveån. Vi har kvar våra återkommande avslutningsträffar varje termin som knyter ihop säcken. Våren avslutas med att håva efter vattenlevande varelser och hösten avslutas med pepparkaksmys på första advent.

Hemsida och Facebook

Hemsidan har liksom tidigare år skötts förträffligt av en arbetsgrupp bestående av Lars-Owe Stakeberg och Barbro Andreasson. Efter många års engagemang för hemsidan har Lars-Owe och Barbro meddelat att de vill ersättas från och med 2025. Ett stort tack till dem för det arbete de lagt ner

**Ifall du missade utställningen
En tidsresa i biologisk mångfald.**

Den sätts upp i Kungälv på Mimers Hus mellan **8 mars - 11 april**. Gå in på Kungälvs Naturskyddsförenings hemsida så får du veta mer om öppettider och föredrag.

2024 års hederspris Strandskatan gick till Martin Falklind och hans team

Förutom pristagarna Martin Falklind och Maria Ålander är Catharina Pettersson och Stefan Larsson från LNF samt Göran Sunnergren från NF i Bohuslän med på bilden.

Strandskatepriset är en hedersbevisning som Naturskyddsförening Bohuslän delar ut till personer eller organisationer som gjort värdefulla insatser för att främja miljö eller miljövårdsarbetet. Det består av en naturtrogen modell av en strandskata snidad i trä. Priset delas ut efter beslut i föreningens styrelse. LNF nominerade Martin Falklind och hans team till priset 2024. Förslaget gillades av styrelsen och LNF fick i uppdrag att överlämna priset vid en liten ceremoni i Lerum.

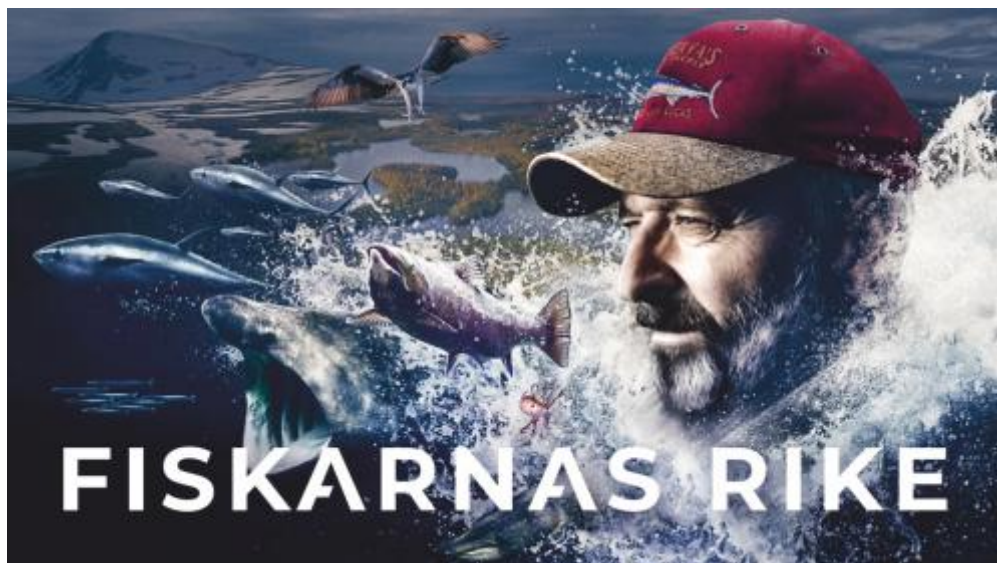
Motivering

Martin Falklind och hans team tilldelas hederspriset Strandskatan 2024 för deras betydande arbete med att skydda och bevara våra fiskar, sjöar och hav. Genom sitt stora engagemang som naturfotograf och dokumentärfilmare har Martin tillsammans med sitt team inte bara fångat den naturliga skönheten i dessa miljöer, utan också tagit upp de allvarliga hot de står inför. Genom sina välgjorda och informativa dokumentärer och föredrag har teamet spelat

en avgörande roll i att öka medvetenheten om hur reglering av våra vattendrag skadar våra ekosystem, och hur överfiske hotar fiskbestånden och den ekologiska balansen i våra vatten. De har också samarbetat med forskare, lokala samhällen, fiskeföreningar och beslutsfattare för att inspirera till förändring, främja hållbara fiskemetoder och förbättra vattenkvaliteten i sjöar och hav. Deras insatser har lett till konkreta förbättringar i dessa miljöer och inspirerat många att engagera sig i miljöfrågor

Martin och hans team blev särskilt uppmärksammas av den svenska TV-publiken genom serien "Fiskarnas Rike", som i tre delar belyste de enorma miljöproblemen i våra sjöar, vattendrag och hav. För detta mottog teamet två internationella förstapris vid naturfilmsfestivalen i Cannes 2023: "Best Environmental Film" och "Best Nature Film". Stor uppmärksamhet väckte även TV-programmet Uppdrag Granskning samma år, där Martin Falklind och hans team dokumenterade hur lekvandrande ålar massakrerades i våra kraftverk och hur myndigheterna negligerat ålens problem.

Genom sitt arbete har Martin och hans team visat hur enskilda individer kan göra stor skillnad i skyddet av våra marina- och sötvattensmiljöer. Deras engagemang och framgångar inom detta område gör dem värdiga mottagare av hederspriset Strandskatan 2024.

För er som inte har sett TV-serien "Fiskarnas rike" i SVT finns den att se på svt play. När du läser detta har dessutom säsong två kommit med tre nya avsnitt.

Vår & sommarprogram-2025

Botanikgruppen

Fågelgruppen

Natursnokarna

Fladdermöss

Landskapsvård

Vandring

Insekter

Till våra exkursioner och vandringar brukar vi ha ett fokusområde som till exempel insekter. Men vi tittar på det mesta vi hittar, så på en botanisk utflykt kanske vi stöter på både fjärilar, fåglar och annat som vi också spanar in. I grupperna brukar det alltid finnas deltagare som gärna delar med sig av sina olika kunskaper. Ändringar i programmet kan ske. Se aktuell information på vår hemsida & facebook.

FEBRUARI

Sön 16 feb. Natursnokarna - Uppdragssnokning

Vi börjar snokterminen med att göra uppdrag tillsammans. Kanske är det att känna på, bygga eller hitta saker. Vi kommer gå en bit så ha på er bra skor! Brasa kommer finnas till fikan. Plats: Lilla Lövsjön. Samling vid scoutgården i Gråbo. Tid: 11–13. Frågor: Erika Tyrberg, tel. 0730-301203. Mail: erika.tyrberg@gmail.com.

Sön 23 feb. Att känna igen träd och buskar på vintern

Vi tittar på hur olika träd och buskar ser ut på vintern. Vi gör upp en brasa så ta med korb att grilla. Håller isen går vi västerut till ett fint vindskydd annars håller vi till vid badplatsen, så det blir inga långa vandringar. Samling: Vällsjöns badplats, kl. 12.00. Frågor: Ingrid Grange, tel. 0761-192286 eller mail: ingrid.kristina.grange@gmail.com.

MARS

Tor 6 mars. Öppet Hus Fågelgruppen

Vi gör ett nytt program för hösten och berättar vilka vårfåglar som har anlänt. Vad har Du hört eller sett? Dessutom hoppas vi att Håkan Jernehov kan berätta lite mer om fågeltornet i Hjällsnäsviken. Roligt att få följa med på resan till "resandet" av tornet på plats. Vår Barbro har varit på Gotland. Hon blev betagen. Kom och hör henne berätta om vad hon upplevde. Medtag gärna eget fika, så ses vi i Aspenäskyrkan kl. 19.00. Frågor: Ollas Ann-Mari, tel. 0723-344309.

Mån 10 mars. Årsmöte i Stenkulan

Årsmötet går av stapeln klockan 19:00 i "Stenkulan" Stenkullens skola. Efter att årsmötesförhandlingar är klara kommer Håkan och Lena Jernehov berätta om biologisk mångfald i Lerums kommun. Kaffe och smörgås serveras. Frågor: Catharina Pettersson, tel. 0705-972637.

Tis 11 mars. Förläng livet på dina kläder

Tisdag den 11 mars, kl. 16:30-18:30 anordnar LNF tillsammans med Lerums Skaparverkstad en workshop i Dergårdsfoajén vid gymnasiet. Ta med något du vill ha lagat, så hjälper vi dig. Symaskin och sybehör har vi med oss. Frågor: Catharina Pettersson, tel. 0705-972637.

Lör 15 mars. Landskapsvård vid Stensjön

Markerna runt Stensjön behöver skötas om. Hans-Arne Olausson lär oss hur detta görs på bästa sätt. Ta med busksax och yxa om du har eller kom som du är och hjälp till med det som behövs. Ta med fika. Hans-Arne väntar på oss vid parkeringen innan Floda station kl. 10:00.

Frågor: Hans-Arne Olausson, tel. 0732-162917.

Lör 22 mars. Earth Hour 2025

Delta i den världsomspännande klimatmanifestationen och släck ljuset kl. 20.30-21.30 lördagen den 22:e mars. Det är viktigt att vi uppmärksammar vår planets största utmaningar, klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald.

Sön 23 mars. Vattendragsvandring i Tollered på Världsvattenhelgen (ca 5.5 km)

Vi samlas vid Nääs Fabrikers Hotell vid Sävelången för en spännande promenad utmed Torska Ström upp till Torskabotten. Vi tar oss därefter genom skogarna fram till Stålebodalens fågelrika våtmarker där vi följer Gaddån ner mot Sävelången och promenad tillbaka till Nääs Fabriker. Medtag ryggsäck med fika, kikare och grova skodon! Samling Nääs Fabrikers kaj kl 10.00. Samarrangemang med Alingsås Naturskyddsförening. Frågor: Stefan Larsson, tel. 0727-005964.

Sön 23 mars. Natursnokarna - Skogen och träden i den!

Vi lär oss om skogen och vad som finns i den. Vad är ett träd, vilka finns? Vi lär oss vad några av dem heter och vad det är bra för. Vi leker lite och fikar! Brasa kommer finnas! Plats: Härskogen. Samling vid Härsjöns Fritidsområde parkeringen.

Tid:11–13. Frågor: Erika Tyrberg, tel. 0730-301203. Mail: erika.tyrberg@gmail.com.

Lör 29 mars. Landskapsvård vid Stensjön

Se information 15 mars.

APRIL

Sön 6 april. Sävåpromenad med Hasse

Vi samlas vid garveriet i Floda kl. 09.00 för att vandra ner till Stenkullen. Sedan kan Du välja om Du vill ta tåget eller promenera tillbaka till Floda. Vi hoppas på strömstare och forsärla och så klart "juvelen". Medtag fika.

Frågor: Hasse, tel. 0702-918171.

Sön 27 april. Vårfågelvandring i Sjövik

Den årliga rundan bland vårfåglarna i Sjövik gör vi tillsammans med Lars-Åke Svensson den 27 april. Ta med både kikare och fika. Samling vid Stenkullens station (stora P-platsen) kl. 08.00 eller vid cementfabriken i Sjövik kl. 08.20. Frågor: Lars-Åke Svensson, tel. 0703-469992.

Sön 27 april. Natursnokarna - Håva i Säveån

Vi ses för vår årliga koll på hur det ser ut med livet under vattnet. Kanske hittar vi några grodyngel. Ingen brasa tyvärr! Men fikapaus kommer vi ha. Plats: Säveån
Samling: Parkering vid Stenkullens station. Tid: 11–13. Frågor: Erika Tyrberg, tel. 0730-301203. Mail: erika.tyrberg@gmail.com.

MAJ

Lör 3 maj. Vandring vid Norsesund Solveden Mjörn (ca 5 km)

Vi samlas vid Stationen Norsesund för en promenad utmed Lillelången upp förbi Solvedens Kraftverk till Mjörnstranden där vi går en bit upp, sneddar över Solvedenskogen till den spännande skogsbranten utmed stambanan och därefter tillbaka till Stationen Norsesund. Vi kollar viktiga vatten, fiskväg mot Mjörn och spännande orörd naturskog och vilda klippbranter. Medtag ryggsäck med fika, kikare och grova skodon! Samling Norsesund Station 10.00. Samarrangemang med Alingsås Naturskyddsförening. Frågor: Stefan Larsson, tel. 0727-005964.

Sön 11 maj. Fågelskådningens dag

Från kl. 08.00 och några timmar framåt kommer några av oss i fågelgruppen, att vara vid STÅLEBO VÅTMARK och guida. Hitta dit: Skylt: Stålebo våtmark står vid Brunnslyckans busshållplats på lokalvägen mellan Floda/Tollered. Följ stenmuren från P-platsen till "utsikten" Stanna gärna till längs muren och titta i damm nr 5 till höger. Där brukar det finnas smådopping med mera. Kom och njut av fågellivet vid våra dammar. Ta med kikare och fika. Frågor: Hasse, tel. 0702-918171 eller Barbro, tel. 0760-267727.

Lör 24 maj. Biologiska Mångfaldens Dag på Bagges torg

Vi uppmärksammar Biologiska Mångfaldens Dag - en dag som instiftats av FN. Dagen är till för att öka medvetenheten om artrikedomens betydelse och samspelet i naturen. Biologisk mångfald är en förutsättning för allt liv på jorden. Välkomna! Vi bjuder på eko-fika, quiz och annat trevligt! Frågor: Anette Heijnesson Hultén, tel. 0709-577074.

Ons 28 maj. Botanikvandring i Gråbo grusgrop

Välkommen på botanikvandring i Gråbo grusgrop. Ta med matsäck, grova skor/stövlar, kikare och/eller lupp. Samling parkeringen Gråbo torg kl.17.30. Frågor: Lena Jernehov, tel. 0705-607790, gärna sms.

Fre 30 maj. Cykeltur med nattsångare

Vi följer med Hasse på en cykeltur längs banvallen mellan Stannum och Olofstorp. Tänk om rosenfinken kunde glädja oss? Önskedröm. Kärrsångare och en hel del annat brukar i alla fall glädja oss. Samling vid Stannums Trä kl. 20.00. Medtag cykel, fika, myggolja och kläder efter väder –kanske vantar? Frågor: Hasse, tel. 0702-918171.

JUNI

Sön 1 juni. Botanikvandring vid Antens kapell

Vi besöker ett område som är intressant ur såväl botanisk som entomologisk synvinkel. Ta med matsäck, grova skor/stövlar, kikare och/eller lupp. Samling parkeringen Gråbo torg kl.10.00. Frågor: Lena Jernehov, tel. 0705-607790, gärna sms.

Tor 5 juni. Botanikvandring vid Säveån

Lars-Erik tar oss med på en botanikvandring längs Säveåns södra sida från Kusabron till Keseberget. Ta med fika, kikare och/eller lupp. Samling: Kusabron, Tid: kl. 18-20:30. Frågor: Lars-Erik Karlsson, tel. 0722-285321.

Tor 5 juni. Naturnatta med nattskärror

Vart ska vi denna sommarnatt? Vi hoppas få höra och förhoppningsvis även se Nattskärnan. Vi gör som förra året, samlas vid Torpskolans parkering kl. 22.00 och där avgör vi vart det bär av. Där nattskärnan trivs, trivs också myggen. Bra att ha med: Fika, ficklampa, stövlar och myggstift. Bosse blir vår guide. Frågor: Bosse, tel. 0705-314635.

Tor 12 juni. Botanikvandring

Vi träffas på parkeringen vid Stenkullens station kl.18.00. Bo Nilsson ser ut någon intressant plats i närheten. Ta med matsäck, grova skor/stövlar, kikare och/eller lupp. Frågor: Bo Nilsson, tel. 0705-314635.

Lör 14 juni. Trollsländor

Vi återbesöker Lilla Långetjärn för att förhoppningsvis få se honor av spetsfläckad trollslända. Ta med matsäck, grova skor/stövlar, kikare och/eller lupp. Samarrangemang med Trollsländeföreningen. Samling parkeringen vid Kullsjön kl. 10.30. Frågor Lena Jernehov, tel. 0705-607790, gärna sms.

Sön 15 juni. Vilda blommornas dag

I år besöker vi Roger Flomark i Gråbo. Han har en blomsteräng som han skött i många år. En kort och lätt tur. Ta med matsäck, kikare och/eller lupp. Samling parkeringen Gråbo torg kl.10.00. Frågor: Lena Jernehov, tel. 0705-607790, gärna sms.

Sön 29 juni. Sillviks naturreservat - heldagsutflykt

Årets heldagsutflykt går till Sillviks naturreservat. Här växer många kalkgynnade växter. Ta med matsäck för hela dagen, grova skor/stövlar, kikare och/eller lupp. Samling parkeringen vid p-huset Lerums station kl.10.00. Frågor: Lena Jernehov, tel. 0705-607790, gärna sms.

AUGUSTI

Sön 3 aug. Trollsländor

Vi samlas på parkeringen vid Stenkullens station kl.10.30. Vi bestämmer vart vi ska åka när vi är på plats. Samarrangemang med Trollsländeföreningen. Ta med matsäck, grova skor/stövlar, kikare och/eller lupp. Frågor: Lena Jernehov, tel. 0705-607790, gärna sms.

Sön 10 aug. Ängens dag vid Skallsjö hembygdsgård

Välkommen på Ängens dag med slåtter för att gynna de fina ängsblommorna vid Skallsjö hembygdsgård, kl. 08.00-12.00. Kom och prova vårt slåttergille. Slipade liar finns att låna och det bjuds på fika. Samarrangemang med Skallsjö hembygdsförening. Frågor: Lars-Erik Karlsson, tel. 0722-285321.

SEPTEMBER

Lör 6 sept. Fladdermusvandring

Vi träffas på parkeringen vid Nääs, kl. 20:30. Därefter vandrar vi någonstans i Nääs omgivning. Vart bestämmer vi senare. Frågor: Tommy Aronsson, tel. 0705-808818.

Sön 21 sept. Sträckfågelräkning

Per och/eller Jon väntar som vanligt på oss vid Gråbo modellflygplats, som heter Backlanda. Ligger nära Hjällsnäsviken. De berättar vilka fåglar som sträcker. Per och/eller Jon är på plats från kl. 07.00 och några timmar framåt. Ta varma kläder och en värmande fika för säkerhets skull, även om sommaren dröjde sig kvar rätt länge förra året. Frågor: Per, tel. 0705-895952 eller Jon, tel. 0737-259858.

Svenska turistföreningen (STF) arrangerar vandringar för er som gillar att gå lite längre. Se information på deras hemsida.

Vi samarbetar med:

Studie
främjandet

Funderar du på att sluta klippa gräsmattan?

Foto:Lena Jernehov

Ett bra val om du vill ha en artrikare trädgård är att släppa upp gräsmattan och låta blommorna få en chans att blomma. Då kommer fler insekter som äter nektar, fåglar och fladdermöss som äter insekter och myror som huserar fjärilar i sina bon. Större biologisk mångfald helt enkelt. Om du är lite naturintresserad så blir det mycket mer att följa i trädgården under sommaren. Klippning kan göras en gång innan vintern och då drar man bort gräsklipppet och lägger på en kompost så blir det jord. Kanske lite jobbigare klippning men det blir ju bara en gång per år.

Ett annat sätt är att skaffa en damm. Oavsett om den blir liten som en badbalja eller 10 x10 meter så bidrar den till att öka mångfalden.

Foto:Lena Jernehov

Hjälp oss bygga ett fågeltorn vid Hjällsnäsviken – stöd naturen och fågellivet!

Hej naturälskande privatpersoner och företagare,

Lerums Naturskyddsförening arbetar med ett spännande projekt – att bygga ett fågeltorn vid Hjällsnäsviken i Gråbo. Tornet kommer att ge naturälskare och fågel-skådare en fantastisk möjlighet att observera fåglar i deras naturliga miljö och njuta av vårt rika fågelliv. Hela 233 fågelarter har observerats i Hjällsnäsområdet, varav ca 225 arter i själva viken där fågeltornet ska byggas.

För att förverkliga detta projekt behöver vi din hjälp. Vi söker sponsring i form av ekonomiskt stöd. Varje bidrag, stort eller litet, kommer att göra skillnad. Som sponsor kommer ditt namn eller företagets namn att synas på en skylt vid tornet, på vår webbplats och i vårt programblad. Du kommer också att bli inbjuden till invigningen av tornet och få uppdateringar om projektets framsteg. Detta är ett utmärkt tillfälle att visa ditt engagemang för miljön och stödja ett lokalt initiativ som kommer att gynna både naturen och samhället i stort.

Donera till vårt fågeltornsprojekt antingen via Swish: 123-201 37 87 eller bankgiro: 252-1102. Märk betalningen Fågeltorn. Maila namn eller företagsnamn och kontaktinformation till lerum@naturskyddsforeningen.se i samband med betalningen så att det blir rätt på skylten med sponsorer.

Om du vill ha mer information, vänligen kontakta: Tommy Aronsson, Telefon: 0705-808818.

Tillsammans kan vi skapa en bättre framtid för våra fåglar och naturen. Tack för ditt stöd!

Hur går det med fågeltornet i Hjällsnäsviken?

Nu har stommen på fågeltornet blivit platsbyggt på en fastighet i Floda. Anledningen är svårtillgängligheten ute på udden i Hjällsnäsviken. Vi har använt Sluta Gräv för att sätta grundstolpar och vi har rensat stigen fram från nedfallna träd. Nu ligger hela tornet i vintervila, färdigt för transport och montering i mars. Planen är att montera torn och spång innan sommaren. Vi återkommer med tid för invigning i maj.

Håkan Jernehov & Tommy Aronsson

Detaljer

Utsättning av fundament

Trappan klar för montering.

De gamla träden runt
Nääs Slott

Ekarna runt slottet är många hundra år gamla. Hur gamla kan man inte med säkerhet säga eftersom en ek ruttnar inifrån och då går det inte att räkna årsringar. Skulle tro att de äldsta är någonstans mellan 500-600 år. En ek kan inte bli hur gammal som helst. Man räknar med att Sveriges äldsta ek är ungefär 1000 år. Förr eller senare kommer ekarna vid Nääs slott att dö även om det kan ta ett par hundra år till. Det är därför hög tid att vi börjar föryngra, alltså planterar nya små träd med anlag från de gamla.

Det är alltså mycket viktigt att det planteras nya träd, ekar och andra lövträd som till exempel bok. Detta borde man börja med redan nu!

Det är mycket betydelsefullt att behålla stora ekar och andra träd runt slottet annars kommer miljön på sikt att helt förändras. De gamla ekarna har ett annat värde också, de är ju viktiga för många djur såsom ugglor, fladdermöss och insekter.

Att träden åldras och att många av de håller på att brytas ned står ju helt klart. Lindallén åldras i snabb takt vilket i vinter har blivit väldigt uppenbart då någon lind helt har dött.

Allén är naturligtvis svårare att föryngra medan de öppna ytorna uppe runt slottet är lätta att föryngra och detta borde man börja med nu!

De gamla anlagen måste stanna kvar i området. Det är därför nödvändigt att man föryngrar med ekollon från ekar i trakten.

De övriga områdena på Nääs ekhagar måste också skötas med framtiden i sikte. Om man vill att en ek ska bli stor och gammal måste den stå fritt.

Ett exempel där det är hög prioritet att gallra och friställa ekar är området bort emot badplatsen. Här finns ju också några yngre ekar att ta vara på och se till så att de har gott om utrymme för kronan så att vi i framtiden kan få mycket gamla ekar även här.

Ca 600 meter norr om stallet finns ett fint område med mycket apel. Självt kallar vi den Äpplehagen. Här är det verkligen hög tid att röja bort konkurrerande träd och buskar för att gynna aplarna i detta unika område.

Det finns mycket att göra för träden och framtiden på Nääs ekhagar och det är hög tid att börja nu!

Mikael Sundström

Har du hittat en död fågel? Rapportera till SVA

Vilthälsa inpå knuten

"Vilthälsa inpå knuten" är en nystartad övervakning med syftet att få en mer heltäckande bild av hur vilthälsan ser ut i vår absoluta närhet.

Det rör sig om så kallad medborgarforskning baserat på i nuläget över 700 fågelmatare runtom i landet. Syftet med projektet är att skapa ett nätverk för att utvidga och förbättra rapporteringen och övervakningen av alla vilda djur som finns i människans absoluta närhet.

I en alltmer urbaniserad värld blir trädgårdar allt viktigare för den biologiska mångfalden. Viltsjukdomar kan orsaka nedgång av en population men även lokal utrotning av en art. Vilthälsa inpå knuten är ett mycket bra sätt att få en bra översikt av hälso- och sjukdomsläget. En viktig aspekt är att vilda djur i närheten av människan kan bära på zoonotiska smittor och sjukdomar som salmonella, sorkfeber, fågelinfluensa, dvärgbandsmask, papegojsjuka eller annat.

Målet är att få in rapporter och viltprover för undersökning från hela landet. Med ett stort nätverk av rapportörer i alla län och gärna i alla kommuner får vi en bättre överblick över hälsa och sjukdomar samt indikationer på när och var ökad dödlighet eller sjukdomsutbrott sker hos vilda djur.

Sammanställningar och databearbetning av inkommande rapporter och prover gör att vi sedan kan använda informationen till att rikta övervakning och provtagningar, samt informera allmänheten om smittläget. Ett annat syfte är att få in viltprover från och rapporter om djurarter som vi sällan får in, som reptiler och amfibier. För flera av dessa små eller kryptiska (svårhittade) vilda arter finns det stora kunskapsluckor om hälso- och sjukdomsläget.

Statens veterinärmedicinska anstalt
751 89 Uppsala

sva@sva.se
018-67 40 00

Vi söker en revisorsuppleant, personer för att sköta hemsidan samt förstärkning till valberedningen.

Vill du engagera dig i Lerums Naturskyddsförening eller har du synpunkter och idéer på hur föreningen kan utvecklas?

Hör av dig till någon av kontaktpersonerna eller till valberedningen genom Moa Björnerås
moa.bjorneras@gmail.com
0722-040828

Foto: Jennie Jofjord

Avsändare:

Naturskyddsföreningen
Lerum

c/o Håkan Jernehov Blåbärsåsvägen 72
448 35 Floda

Följ oss på vår facebookgrupp Lerums Naturskyddsförening

Där kommer alla aktiviteter upp som är med i detta programblad och är lätt att följa. Gilla vår sida så kommer du automatiskt att få nyheter i ditt flöde.

Följ oss på vår hemsida!

<http://lerum.naturskyddsforeningen.se>

Vill du bli medlem? [naturskyddsforeningen.se/bli medlem](http://naturskyddsforeningen.se/bli%20medlem)

Vill du engagera dig i Lerums Naturskyddsförening?

Vill du leda en vandring och visa oss ditt smultronställe?

Är du nyfiken på vad ett styrelseuppdrag innebär?

Vill du påverka i livsstilsfrågor och anordna en prylbyttardag?

Ung och intresserad av att starta upp Fältbiologerna i Lerum?

Vi har utbildningar och kunskap att ta del av.

Hör av dig! Vi behöver bli fler!